

IK... OPPASSEN?

Komische eenakter

door

ELLA JANSEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **IK... OPPASSEN?** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ELLA JANSEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

ROLVERDELING:

JORIS biologieleeraar met veel vrije tijd.

MAARTJE ambitieuze vrouw van Joris. Ze wil operazangeres worden.

DIENTJE gewiekste oudere dame.

RITA haar dochter.

BAREND buurman.

KORTE BESCHRIJVING PERSONAGES:

JORIS onhandig en wereldvreemd. Hij geeft drie uur per week biologieles. In zijn vrije tijd denkt hij veel, maar doet hij weinig. Hoewel... Hij is van goede wil, maar veel mislukt. Vissen is zijn grote hobby. (zonder haakje uiteraard, dat is zielig)

MAARTJE ondernemende, opvallend geklede, vrouw. Ze heeft iets te veel energie. Naast haar baan en vele hobby's wil ze graag operazangeres worden.

DIENTJE deze gewiekste oudere dame maakt haar dochter Rita radeloos. Ze schijnt de indruk te wekken dat ze dementerende is.

RITA zorgelijk type, weinig flexibel. Ze onderschat haar moeder heel erg en maakt van muggen olifanten.

BAREND grapjas. Hij heeft veel te veel andijvie in zijn tuin, daar maakt hij zijn burens blij mee. Of zit hij meer om een praatje verlegen?

DECOR:

Achtergevel van een vrijstaand huisje, voorzien van een deur en een of meerdere raampjes. Verspreid op het toneel enkele potten met planten en bloemen, een tuinbankje, een luie stoel en een klein tuintafeltje. Er staat een fiets tegen de muur. De zaal is water, het publiek de vissen.

Joris zit op de rand van het toneel met een hengel, zonder haakje, in de zaal te vissen. Naast hem staat een koffertje o.i.d. in de vorm van een vis, gevuld met brood.

JORIS: Ja, visjes, ik ben er weer. Let maar goed op. Heerlijk, dat deze droom ooit is uitgekomen. (*snuift frisse lucht op*) Landelijk wonen aan het water. Ik voel me hier echt als een visje in het water, nou ja... Wat een rust, wat een inspirerende omgeving. (*gooit handje vol brood in de zaal*) Geniet er maar van hoor. Ik heb nog veel meer. Dat is nog eens boffen he! Ik moet van Maartje zelf brood bakken, omdat het zo gezond is. Het is ook heel gezond, maar ik kan niet zo goed bakken. Of het is niet gaar, of het is zwart.

Maartje heeft makkelijk praten. Ze ontbijt zelden en in haar pauzes eet ze broodjes gezond of zo. (*tegen vissen*) 't Is voor jullie puur geluk natuurlijk dat er veel over blijft. Jullie eten het wel, jullie weten niet beter. Lang leve de principes. Ik moet toch maar eens een ander recept proberen. (*Maartje galmt opera-achtige-klanken, eventueel vals maar goed hoorbaar, uit b.v. badkamerraam*) Rustig en inspirerend, tja... Meestal is het hier rustig en inspirerend, maar de werking die de omgeving op Maartje heeft kan mij niet echt bekoren. Ze heeft een drukke baan, ongeveer honderd hobby's en nu wil ze plotseling weer operazangeres worden. Ik heb niet echt veel verstand van de schone zangkunst, maar ik twijfel er sterk aan of dit... (*Maartje geeft nog een flink zangnummer weg. Joris hard*) Doe dat raam even dicht Maartje, het tocht hier. (*geen reactie, nog harder*) Maartje, Maartje, raam dicht of mond dicht! (*Maartje na een tijdje stil. Joris tegen vissen*) Wat een verschil he? Ik heb toch meer invloed dan ik dacht. Dit gaat de goede kant op. Gelukkig heeft ze ook niet zoveel tijd om thuis te oefenen. Ze is er bijna nooit. Nee Joris, je mag niet klagen.

BAREND (*op met armen vol andijvie*): Joe hoe. Iemand thuis... of niemand thuis. (*lacht hard. Hij lacht bij alles wat hij zegt*)

JORIS: Hier ben ik Barend.

BAREND: Nog van harte Joris. 't Moet maar even zo, ik heb mijn handen vol.

JORIS: Van harte? Waarmee?

BAREND: Waarmee? Met je verjaardag natuurlijk!

JORIS: Ach man, dat is al drie dagen geleden, maar bedankt hoor.

BAREND: Ik had Maartje andijvie beloofd, uit mijn tuin. Weet je, ik geef het maar aan jou. Voor je verjaardag zullen we maar zeggen. Ja, weet je... ik stik in de andijvie. (*legt andijvie op tuinbankje*)

JORIS: Om eerlijk te zijn, ik ook wel eens, bijna. Maar Maartje is er...

BAREND: Zo bedoel ik dat niet. Als iemand ergens veel te veel van heeft, dan zegt hij toch wel eens ik stik daar of daarin. Stel, je moet nog heel veel doen, dan zeg je toch ik stik in het werk.

JORIS: Goh.

BAREND (*wijst naar andijvie*): 't Is onbespoten natuurlijk.

JORIS: Wat moet je daar voor hebben?

BAREND: Geef me maar een knaak.

JORIS: Een knaak?

BAREND: Een rijksdaalder. Geintje! Je krijgt het voor niks. Ik zei toch, voor je verjaardag.

JORIS: Zeg Barend, ik stik in het brood.

BAREND: Smaakt het zo beroerd dat zelfgebakken brood?

JORIS: Nee, dat is het niet. 't Is heel bijzonder, maar ik heb er veel te veel van. In de diepvries. Wil je een zelfgebakken brood als dank voor de andijvie?

BAREND: Absoluut niet. Geen sprake van. Die andijvie is een cadeau en ik wil er niets voor terug.

JORIS: Dan niet.

BAREND: Jij doet toch in biologie?

JORIS: Ja.

BAREND: Ik kan me dat niet voorstellen.

JORIS: Ik geef les om precies te zijn.

BAREND: Ja, dat zeg ik, les geven in biologie. Maar beste man, kijk nou eens naar jezelf... Ik begrijp jou niet.

JORIS (*kijkt naar zichzelf*): Wat begrijp je niet?

BAREND: Als jij een spin ziet met een geknakte poot krijg je 't maagzuur en je zit constant vissen te kwellen. Onbegrijpelijk Joris, onbegrijpelijk.

JORIS (*zucht*): Ik... vissen kwellen?

BAREND: Je bent gewoon een dierenbeul. Weet je wel hoe dat voelt? (*vinger als vishaakje in de mond, pijnlijk gezicht*) Dat noemt zich biologieleraar. Meneer dierenbeul. Kijk nou, aan elke kant van de hengel een dooie pier. Durf je wel?

JORIS (*haalt hengel zonder haakje op*): Het valt wel mee hoor, kijk, er zit geen haakje aan. Wat denk je slecht over mij.

BAREND: Heb je ze wel allemaal op een rijtje?

JORIS (*gooit brood in de zaal*): Jawel hoor.

BAREND: Waar is dat goed voor? Aas?

JORIS: Nee. Voer. Die beesten lusten ook wel wat. 't Is heel voedzaam hoor, zelf gebakken brood.

BAREND: Het ligt eraan wie het bakt.

JORIS: Bedankt voor het compliment.

BAREND (*wijst op viskoffer*): Is dat een broodtrommel uit je kindertijd?

JORIS: Nee. Dat is mijn verjaardagscadeau van Maartje. Ik had een viskoffer op mijn lijstje staan.

BAREND: Om de haakjes in te bewaren?

JORIS: Nee. Om brood in te verstoppen.

BAREND: Verstoppen? Weer iets nieuws. Maartje heeft wel smaak zeg. Loop je daarmee niet een beetje voor Jan met de... je weet wel.

JORIS: Ik loop er niet mee. Ik zit. (*gaat staan*)

BAREND: Zat bedoel je. Je zat.

JORIS: Ja hoor Barend. Maartje heeft dat ding met creatieve zorg uitgezocht, dan kun je toch niet...

MAARTJE (*zacht zingend op*): Wat heb ik voor creatiefs?

JORIS: Ik vertelde aan Barend dat je zangles hebt genomen. Dat je operazangeres wilt worden.

MAARTJE: Leuk he? (*eventueel kort gilletje*) 't Is meer een hobby hoor Barend. Ik ben altijd al dol op zingen geweest.

BAREND: Ja ja. Ik was nogal onder de indruk toen Joris het vertelde. Ik zei nog, jammer dat onze huizen zover uit elkaar staan, nu kan ik niet meegenieten.

JORIS: Er valt ook nog niet zoveel te genieten.

MAARTJE: Je moet me wel een kans geven Joris. Jij verdoet je tijd, ik gebruik de mijne. Optimaal. Ik zoek uitdagingen. Jij loopt overal voor weg. En als je iets doet gaat het meestal fout.

JORIS: Bedankt voor het fraaie compliment.

BAREND: Maartje, ik heb andijvie gebracht. Je weet wel.

MAARTJE: Bedankt Barend, als ik ooit nog eens ergens ga optreden krijg jij van mij een vrijkaartje en een foto met handtekening.

BAREND: Daar hou ik je aan. De mazzel hé. (*af*)

JORIS: Mevrouw denkt in dit prille beginstadium al aan optreden? Jij hebt wel lef.

MAARTJE: Natuurlijk. Maar ik ga eerst op een andere manier optreden. (*bestraffend*) Optreden tegen jou Joris.

JORIS: Hmm, niet voor mij maar tegen mij?

MAARTJE: Dat heb je toch ook liever. Je wilt steeds dat ik stil ben. Zo kan ik niet oefenen. Ik treed nu op tegen jou.

JORIS: Dan heb ik misschien ook liever dat je stil bent.

MAARTJE: Vergeet het maar. Er is zoveel te doen in huis en in de tuin en wat doe jij...

JORIS: Brood bakken.

MAARTJE: Ja, en hoe. 't Is niet te pruimen. Wat spook jij de hele dagen uit met die rot hengel?

JORIS: Vrij onschuldig lijkt mij.

MAARTJE: Te onschuldig Joris. Doe eens iets nuttigs. Ik moet alles alleen doen. Slome. Een drukke kantoorbaan van twintig uur per week, zorgen dat ik er goed uit zie, het huis onderhouden, zangles en nog veel meer. En jij... jij voert alleen maar vissen. Ik weet het wel.

JORIS: Dit komt hard aan Maartje. Jij mag niet zeuren over je drukke leven. Je wilt niet anders.

MAARTJE: En jij dan?

JORIS: Ik kan niet anders en je hebt nooit rechtstreeks verteld dat je mijn brood niet lekker vindt.

MAARTJE (*tegen vissen*): Gaan jullie zelf maar eens op zoek naar eten. Meneer hier is net zo lui als jullie. Alles moet hem voorgezet worden. Alles!

JORIS: Kalm, kalm, kalm. Ik heb ook een zware baan hoor.

MAARTJE: Zwaar? Laat me niet lachen Joris. Drie uurtjes per week biologieles geven aan de mavo, noem je dat zwaar?

JORIS: Jij weet niet hoe de pubers tegenwoordig zijn. Jij hebt makkelijk praten. Ze halen je het bloed onder de nagels vandaan, en luisteren doen ze ook niet.

MAARTJE: Ligt dat echt aan die kinderen?

JORIS: Ja. Ik heb trouwens al heel vaak gesolliciteerd. Heel vaak, maar ik krijg geen kans om me te bewijzen.

MAARTJE: Als je hem niet krijgt moet je hem nemen.

JORIS: Ik kan er niets aan doen. Ik wil best meer uren. Daarbij ben ik ook nog zo goed om voor dat baantje twee uur te reizen, met de bus.

MAARTJE: Zonder reiskostenvergoeding. Het levert kapitalen op die baan van jou.

JORIS: Jij verdient toch genoeg. Geld is toch niet belangrijk?

MAARTJE: Alles moet wel betaald worden.

JORIS: Jij hebt dure hobby's, ik niet.

MAARTJE: Blijf van mijn hobby's af. Dat is investeren in de toekomst.

JORIS (*gaat in huis, neemt andijvie mee naar binnen*): Hier ga ik iets lekkers van maken... hoop ik. Eerst even iets anders regelen.

MAARTJE (*tegen vissen*): Willen jullie iets voor mij doen? Spetter hem een keer flink nat als jullie kunnen. (*loopt naar fiets, draait aan een pedaal o.i.d.*) Wel verdraaid, nou heeft hij mijn fiets ook nog niet gemaakt. (*pakt stuk gereedschap*) Kan ik dat ook nog zelf doen. Misschien moet ik Joris gewoon inruilen, wat moet je met zo iemand.

RITA (*op*): Maartje, Maartje...

MAARTJE: Ik ben hier. Hallo Rita. (*werkt eventjes door*)

RITA: Kun je ook al zelf je fiets repareren?

MAARTJE: Joris zou het doen.

RITA: Jij bent overal zo goed in.

MAARTJE (*fiets is klaar*): Dat zal wel moeten. (*veegt handen af*)

RITA: Maartje, ik zie het niet meer zitten. Ik ben aan een afkoelingsperiode toe.

MAARTJE (*wijst op zaal/water*): Meid, wat let je, spring erin.

RITA: Maak er maar grapjes over. Zo bedoel ik het niet.

MAARTJE: Sorry.

RITA: Ik zie het niet meer zo zitten allemaal.

MAARTJE: Ben je een beetje depri?

RITA: Ja, en niet eens een beetje.

MAARTJE: Kom even zitten. (*Maartje en Rita gaan zitten*) Sapje?

RITA: Ja lekker.

MAARTJE (*schenkt sapje in*): Wat is er aan de hand meid, vertel eens.

RITA: Ik krijg het heen en weer van mijn moeder. Ze woont nu een paar dagen bij mij, ik word er niet goed van.

MAARTJE: Woont ze bij je, of logeert ze bij je.

RITA: Logeren? Nee, ze blijft. Ze vond dat ze niet meer alleen kon zijn. Dat vond ze plotseling eng.

MAARTJE: Er zijn toch ook serviceflats en verzorgingshuizen?

RITA: Zeker, maar ze wil niet tussen die oude mensen wonen.

MAARTJE: En toen zei jij dat ze bij jou mocht komen en nu heb je spijt?

RITA: Nee, zo zit het niet. Ik dacht dat het wel over zou gaan, maar toen stond ze opeens op de stoep. Je stuurt je eigen moeder toch niet weg? Ze heeft haar eigen huis onderverhuurd. Gemeubileerd.

MAARTJE: Vreemd verhaal.

RITA: Maartje, ik durf het bijna niet hardop zeggen, maar ik heb het gevoel dat ze een beetje dementerende is.

MAARTJE: Zomaar opeens?

RITA: Ja.

MAARTJE: Dat kan toch niet?

RITA: Alles lijkt erop dat het wel zo is. Je weet dat ik hele dagen werk. Ik heb het altijd enorm druk.

MAARTJE: Wat heeft dat er mee te maken?

RITA: Ik vraag haar 's morgens voor ik weg ga bepaalde dingen in huis te doen. Even stofzuigen, paar dingetjes strijken, ze doet helemaal niets. Niets. Nou ja, alleen soapseries kijken.

MAARTJE: Meid, ik voel met je mee. Joris doet ook niets, alleen vissen kijken.

RITA: Dat is anders, Joris is nog jong.

MAARTJE: Weet ik niet. Misschien heeft ze gewoon geen zin.

RITA: Als ik haar 's avonds vraag waarom ze niets gedaan heeft zegt ze vergeten!

MAARTJE: Ik denk dat je meer geduld moet hebben.

RITA: Heb je dat ook met Joris als hij niets doet?

MAARTJE: Laat Joris er maar buiten. Dat is een ander verhaal. Ik denk dat je moeder zich eerst meer op haar gemak moet voelen. Ze mist haar vriendinnen misschien. Of haar spulletjes.

RITA: Ze heeft toch zelf bedacht dat ze bij mij wil wonen.

MAARTJE: Je moet iets bedenken wat ze leuk vindt om te doen.

RITA: Leuk om te doen? Bloemen water geven?

MAARTJE: Dat is niet genoeg. Daar is ze zo mee klaar. Wil ze naar een kaartclub, houdt ze van handwerken, of lezen?

RITA: Niet echt. Ze vindt spelletjes doen wel leuk.

MAARTJE: Tja, spelletjes doen.

RITA: Ze houdt wel van kinderen, maar die heb ik niet.

MAARTJE: Ik ook niet.

RITA: Ik kan haar toch niet de hele dag in de speeltuin laten zitten.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto